

Drama romàntich en un acte

escrit en portuguès per

A ENNES.

traduït llibrement

al català

per

FIDELITAT.

1219

A. Llanas.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Handwritten text in the upper middle section, appearing to be a list or series of entries.

A line of handwritten text, possibly a date or a specific entry.

Handwritten text in the middle section, continuing the list or entries.

Handwritten text in the lower middle section.

THE
T
A
T
T
L
L
E
F
L
E
T
T
E

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a note.

FIDELITAT.

Drama romantich en un acte
escriu en portugués

per

A. ENNES.

traduhit llibrement al catalá

per.

A. LLANAS.

FIDELITY

THE NATIONAL ASSOCIATION OF
MUSICIANS

A. E. HARRIS

100 N. 3rd St. Philadelphia, Pa.

A. L. HARRIS

Personatges

Emilia.

Ricardo.

Isabel.

Gonzalo.

Acte mich.

=

Gatib de una casa senyorial
 porta al mitj y dos als costats
 En la paret del fondo una pa-
 noyfia ab armar entre ellas
 un prinyal llarch, d'aquells
 que lo prinyo se fica al cano
 de la escopeta.

-

Escena 1ª

Emilia y Jonrabo.

Emilia está asseutada

en un silló ab lo cap

apoyat á la ma dreta

com adormiscada. Jonrabo

lo asseutat ab un silló

y observant á Emilia

Em. No, no pot ser veritat, y encara que fos, voste no m'habria de di.

Jon. No te'n hauria dit res, si tu fossis una dona vulgar, Adonchs que aquesta relació que jo t'he fet, no

serà per la causa de que si-
quis deigraciada mes de lo
que ja et. A lo nostre cor, tant
l'atormienta la desconfianza
com la seguretat de la degra-
cia, pero en lo cap may li
fa tant mal aquesta segure-
tat com lo dubte.

Qu. En ayó si; que i equivoca, per-
que jo ara pateixo molt
mes que antea.

Jo. Pateixes mes, perquè encara
no creus que lo teu marit t'
enganyí, perquè creus que no
pot si que sigui tant infame
una criatura que t' no deu

Tot, si l'Isabel fos filla teua,
no haurias par fet mes de
lo que han fet.

En De la Isabel no, que no ho
credi que sigui tant infame
y sobre tot tant hipocrita. L'
me educada jo!

Jo no n' tinc pas una se-
guretat tant absoluta de que
l'Isabel ja sigui criminal.
Jo no m'estic segur de que
ella estia ben enamorada
del teu marit y això no
es un crim. Ella es una cri-
tura y pe'l sol fet d'ena-
morarse no es tant culpa-

ble com tu t' pensas. A la
 seva edat com lo canni que ha
 recorregut no'l conceipia, no
 ha pogut deturarse en la
 prudent que pot haverla con-
 duida al precipici. Si dei-
 graciadament ja hi es, es
 que sense adonar-se'n i ha
 trobat al cap de vall.

Qu
 Jun

al cap de vall?

Com enamorada si, al cap
 de vall. la seva tristesesa ho
 manifesta de una manera
 ben clara, pero jo confio en
 que no son la causa del seu
 malestar los remordiments,

fino la por que ella te de
esser la victima de lo gran
afecte que professa al teu ma-
rit. Potsi encara hi som a
temps, concepent com concei-
pem lo mal potsi hi troba-
rem lo remey, sobre tot si
tu segueixes los meus consells
y't sabs dominar.

Qu
que jo in domini! Y com se
fa ayo! Estimant al meu
marit com jo l'estimaba,
com l'estimo. perquè lo
meu horror es que ara
al meu marit l'estimo
com no l'he estimat may.

75

vaya-- no pot se, no es pas
veritat que la Gabel y ell.

(volguent dissipar la

idea)

Quina probaste' voste'?

Jor. D'ayò que in ditruen probas
ni una, d'ayò que lo jut-
jer necessitan per senten-
ciar al veu no in tiuch
pas cap.

Qu. Pero...

Jor. Gli nà iudici tant elo-
cuenti que jo li posaria
las mans al foch. D'un
any en aquesta part, obiyò
no se perqui tu ni no has

dit.--- y jo ho ve comprovat.
lo teu marit es per tu tot un
altre. En lloch esta tant ma-
lament com a casa. fins fug
del teu costat, com si las teves
caricias lo molestessin

Qu. y sobre tot, quant ella es
devant nostre.

Qu. y no es que ell hagi canbiat
lo seu caracter: tant amable
y tant carinyos com era
antes per tu, ho es ara per
l'Isabel.

Qu. potsi mes y tot.

Qu. no, en aiyo t'equivocar. A
tu t'ha estimat tant com

un home pot estimar. Pero -
per això confio en que la co-
sa te venzey, si tu segueixes
los meus consells.

En Jo in venjaré! y d' una ma-
nera ben terrible!

Ju ¿com te venjarai? No ven
criatura que de qualsevol
manera que tu los casti-
quis, ningú sortirà tant
perjudicada com tu, tu quets
ignorent! Encare que los
matessi, com que tu viu-
rias, lo ten supriments
continuarian y los seus

no, perquè tot no acaba
la mort.

En. Ells aniríam al infern!

Jon. Oveume, dissimula tant com
puguis y deixem fer a mi.
Jo averiguaré en lo punt
jint en que troba lo ena-
morament. Potse no passa
de una gran simpatia.

En. Una simpatia---

Jon. Si, qui au ella li costarà
la salut

En. y au ell tota la estimació
que ni tenia, no, no m
queda cap dubte de qui ell
do estant enamorat---

calli, ell es aquí.

Ju Deixem fi.

Lu pero---

Ju Calla.

Lu Vull descobrirho tot encara
quem costi la vida.

Ju Si no sabs contenirte no descu-
briràs res.

Quilã, i a magã
de trã de un por-
tier. Jornalõ seu vã

Osena 2ª

Ricardo, Babel.

Ric. Ha no veig! A' nos fatigat
massa, no n' farem cap

mei de passejada à péu:
aqueixa tarde sortivem eu
cotxe.

Es. No, no in fassis sortiv que
no in tuchi gamar, no in tro-
bo gem be, erequem papà.

Di Ditpos papà, no vuy que
ni no dignin papà, jo a
ti t' estimo mei de lo qu'
estimari los papà.

Es. Mei que'l papà y la ma-
mã no estima par ninguém
y jo puch saberho ben be,
perque in tuchi dos de ma-
mã, la meva mare que

al cel siga y Donya Emilia
 que ha fet per mi molt mer-
 de lo que varen podi fe 'ls
 meus pares, que per desgra-
 cia se in van mori quant
 jo era encara una criatura.

(i aiyuga una
 llàgrima)

Qui. De, no in parlem de cosas tris-
 tui.

(entusiasmat)

Tu no no sabs par tot lo que
 jo t' estimo, per tu donaria
 la nueva vida.....

Qui.

(suplicant)

y bé, com ha anat aquer-

ta passejada? Com te trovas
tu?

(A Isabel)

Is. No gaire bé, manà.

En. És elà, per culli aquests flors
t'han d'haver causat, aprop
del camí, no hi ha pa.
Ja sabs que no ho vull que't
fatigui.

Is. No las he par cullit jo a-
quests flors.

En. Ah, vauos, es un obsequi
del meu marit. Aquests
per tu y....

(Prent las de i Nicom)

aquests per mi.

Is. No, aquests no valen

com volent oposar-

o'hi que las prengui.

ja son una mica mística.

Lu. Esquenta son per mi

(intenció)

Lu. No hi trobo gens bé, deixem
una a descansar.

Lu. No't moguis, tornada en
lo teu cuartó encara t'eu
tristírias mes, vana, seu
aquí, al meu costat.

(a Ricard)

Y tu aquí, qui hem d'en-
rallar

Ri. Ja ni ho diràs després,

perque... ave tuch de sortir.
y...

Qu no ve pas d'un quart!

Ri: Si que m ve d'un quart...
tuch una cita que de no
amarli me podria perju-
dica molt. Se tracta de una
cosa de gran importan-
cia, y... no puch deixa d'
acudir.

Qu Ab mitj quant estarai llibre
escolta.

Ri Pero... corre tanta pressa...

Qu Si, perque Tuch gana de
que marchem demà ma-
teix a Barcelona y des-

d'alli cap a França y des-⁸⁰
prés a Itàlia---

Ri. Pero...; a què ve tot això?

(contrariat)

É un viatge impossible... Tro-
vantsse l'Isabel tant delicada
feta posà en canvi---

Qu
oli. no hia de venir per l'
Isabel, ella quedava fent
companyia al papà---

Ri. Vaja, no pot si de cap de
les maneres, tinc molt
assumptos pendent y---

Qu
Primè soci jo, que és negoci.

(ab injuri)

y perquè és necessari a-

quedi negossi? jo crech que
ab la fortuna que tenim n'
hi ha prou y massa. si tu
ets ambicios, jo no ho soch.
no vull serho. fa deu
anyo que som casats, y de
la meua fortuna hi ha dis-
parat com t'ha sembrat be.
may t'he dit ni una pa-
ravela, gasta lo que vul-
gas, fes lo que vulgar, pero
aqueta vegada, no vull
que la meua fortuna ser-
veixi d'excusa per negarte
a seguir los meus plans, -
los meus plans, que son

81
irrevocables.

Ni. Però escolta.

En no escolto res.

(A Gsabel)

No es veritat, Gsabel, que pe'l
meu marit soch jo primie
que tot, primie que tot hom!
que hi dius?

Hi si
si mania.

Nic. Però a que ve tot això? que
dirà aquesta criatura?

En Ja no estant criatura. No
ho ha d'estranyar que jo
t'estimi hi tant com t'esti-
mo, del mateix modo es-
timarà ella al seu ma-

rit lo dia que's casi, y lo seu
marit t' estimava tant com
tu m' estimas a mi y...
potse mes y tot.

Hi pero a que ve tot això? Ja
n' parlarem després d'
aque'l viatge, quant t' hagin
arregat... Adios.

seu va determi-
nat pel fondo.

Escena 3a
Quilcia y Isabel

Quilcia. Infame! lo meu amor
te molestava perquè t' fa

mal à la conciencia. Ya
no in queda cap dubte.

(a Isabel ab imperi)

No t' moguin tu! Pot, esta
ben contenta, ja no veus ri-
t' er fiel, lo meu marit.

(fent un crit y ta-
pantse lo care)

Ah!

Qu' curatona! Defensat! contestat!
callar! Es a dir que tot es
veritat? Miserables!

Ya.

(arrodonintse)

Matim! fassim lo que vul-
ga, te ralis vorti. soch una
infame. perdo!

Qu

(feta una fiore)

potse t' perdonava Deu, jo
no puch par, la teva ma-
re que es al cel Tarrupodu
te perdonaria.

g.

Jo socu culpable, pero no
tant com vortè i pensa.

Recordin de las vegadas que
l'hi he demanat que m'
deixés tancà en un convent
y vortè m'ho ha negat
sempre! no ho sab pas
tot lo que jo he sofert.

Qu.

Però; es veritat? es veritat
que ell t'estima tant...

(Isabel baixa l'cap)

pero tu be sabias qui ell
era 'l meu marit?

4. Ell me va jurà una pila
de vegades que si jo li deya
res a tortè, fugiria del seu
costat per sempre mes.

Qu Es a dir que encare te in-
tendi de donar las graciàs,
me van teni llàstima. Tot
no habias de fe menos es-
coltante 'l cualsevol altra
dona en lo teu puerro,
fin la vida hauria sa-
crificat.

5. Ja la sacrifico la vida:
ja ni estich morint.

Qu. Pero tu ei ri ell l'estimas
o no l'estimas.

H. per ell no he perdut tot,
la tranquil·litat, lo carinyo
que vortè in tenia, fins
la meua honra.

Qu. La teua honra. Desgraciada!
y no dius devant' meu!

H. Ya li he dit, fassi de mi lo
que vulga, ja comprend
que ni signiera mereixo
que vortè in desprecit.

Qu. La teua honra! y jò qu'al
morir la teua mare vaig
jurarli que tu moriras
tant honrada com ella!

Jo soch mes culpable que tu.
 Et clà que ni habias de somiar-
 no que 'l home que vaig tria
 per marit fo tant canalla!

perdonil!

Qui per Deu, no intercedeixi per ell,
 si l'estimas callat'ho. Jo sola
 trinci la culpa de tot, demana
 a la teva mare que m' per-
 doni. Per lo que tu supreixes
 pot calcular lo meu torment!

Mi. perdo! --

Qui vols que t'perdoni? No n'hi
 ha prou ab aixo: jo t'per-
 donarè y t' salvarè a tu

y in salvarè à mi, jò t'
no asseguro.

(mit precipitadament)

Escena 4^a

Habel. Hugo Ricardo

H. Qui ella in salvarà à mi
y se salvarà ella...? ebixó
es impossible! Si la meua
desgracia no t' veney, ni
la seva tanpochi... y perque
l' estimo jo à n' aquest ho-
me?

Ri. Gracian à Deu qui estem
sols. que t' ha dit ella?

85
No sab pas res!

Y. tot ho sab.

Ri que diu ara?

Y. tot!

Ri y que t'ha dit? que pensa fer ella?

Y. que se jo!

Ri y tu?

Y. Ho estich revoltat, entrà en un convent. y passà ressant tot lo quein quedi de vida. perquè Deu me perdoni.

Ri. estuyó es impossible! La meua dona que t'estima tant com t'estimaba ta mare. no ho pot permetre que t'

enterris en vida. Ella no
ho vol, jo tampoch. 4' no
demano pe'l nostre amor.

Ja. No'n parli may mes del
nostre amor.

Ri que? No puch creure que
tu ni aborreixis.

Ja. No puch mentir, no l'abor-
reixo, aquest es lo meu càntich,
he estat tant infame, qui ara
trüch de supri de dos man-
ras, avergonyintme de lo
qui he fet y batallant per
treurem de sobre aquest gri-
llet que m'he lligada de
pens y mans.

Ri. Per amor de Deu, Gabel — 86

9
no in partí de Deu que no in
escoltava.

(ab revolucio)

vol qui ell 'l perdoni? — fassi
que la mamma 'l perdoni
primie y despres no s'oposi
a que jo m'tanqui en un
convent per poder plorar
lo poch que in queda de vi-
da, ... Ella ve, no vull que in
vegi may mes ab voste.

al anarse in Ricar-
do vol seguir la pero
ella i hi oposa, ven-
va pe'l centro Ricardo
y Emilia mit per la
directa.

Escena 5^a.

Quintia.

Quintia. Estiche ben decidida, no in-
queda cap mes remey!
vaig jurar a la seva mare
que la Isabel seria feliç y
trinch de cumplir lo meu
jurament. Ella sense lo meu
marit fora desgraciada ---
que sigui ben feliç ---
feliç mintse ab mi nome
tant infame. ---

(Muytant y fent
totas las penas)

87

Jo bé ho he estat tot aquets
anys, y si ell ni estimés ---
infame hi tot encare ho
fora. Potsi a n' ella l'estima-
rà mentre viqui, los poch
anys que li quedau de vida,
pobre Babel!

(Uny tant)

Y en aquest sacrifici que
jo faig resulta per ella
un càntich ---- queda tot a
la mà de Deu, jo hau-
ré cumplot la meua missió.
La mare de la Babel m'ho
premiarà dalt del paradís

Escena 7^a

Emilia. Lurich.

=

Ri A tu t' buscaba.

Em que vols?

Ri que ni esoltis, sen.

Emilia i amenta algo apar-

tade y ell fa que

acosti.)

Aquí, aprop meu.

Em. Ja sech. que vols?

Ri He reflexionat sobre lo que
tu m' has dit y estich a
la teva disposició. si vols
marxar em demà mateix.

disposa y acato.

Qu. Pero à que ve tot això

Ri. Que me reflexionat y veig que tu tens ratió, qui ets tu primè que tots ls negossis... primè que tothom.

Qu. Primè que tothom?

Ri. Primè que tothom!

Qu. (apant y commoguda)

(Oh! si això fos veritat!)

Ri. Que no veus que jo no puch estimar à ningú mes que à tu. Que vols que jo hagi oblidat tant prompte los sacrificis que vas fer per mi? Evens qui he oblidat

que apesar de la inimitencia
debs teu pares y del dis-
gust de la demàr familia
teva, vas donarme la ma
de esposa?

Em. Deixemho corre aiyó...
que t fa parlà a tu, la
gratitut? No t'hi vull agre-
nit, te vull enamorat.

Ri. y ben enamorat. D'aquí
endeuant fare tot lo que
tu vulguis... tot lo que dis-
posis. Sabo qui he pensat?
retirarme de tots los ne-
gossis... hi, Emília, teu va-
rió, fins vostre seuyor

podria castigarnos per ambiciosos. Que vols mes?

En Jo!... res mes.

(casant y obrant los ulls

al cel)

(Deu meu, que tot això siga veritat.)

Ri Me perdonar lo que t'he dit?

En Joch jo la que t'he de demanarte perdó.

Ri. No in parlem mes, tot està olvidat.

En. (Encare hi ha veney, l' Gabel si veu que no l'estima tancantse ab un

convient podrà olvidarlo
y lo demás -- ja no dispo-
sarà Deu.

Mi. Y be, estarai contenta. sem-
pre m' tindràs al teu con-
tat per allí. hont tu vul-
gas... tot lo temps que tu
vulgas...

Qu. Ja'n parlarem mes en-
devant del viatge: tindrà
a tu al meu costat, mes
ni estimo que per ara no
sortim de Barcelona. Per
ser felissos no in hem
par de moure. Pero si

tu vols que viatjem, sorti-⁹⁰
rem demà mateix, tot

lo que tu disposis se farà.

Ri Escolta, parlem de l'Isa-
bel; està decidida a tan-

car-se en un convent y
no ho hem de permetre
de cap de les maneres.

Em.

(conceipent que Ricardo

estime a Isabel y dir

apunt ab tota l'anima)

Qui he estat imbecil!

Ri A la seva edat y tenint
tant poca salut, això fora
un suïcidi y tu y jo en
forem corresponsables de-
vant de Deu.

Qu. (Jiu parla de Deu! gran
infame!

Ri I bi, que hi dius?
(ab mes aires)

Qu De que? --- ali. si, tem ratió
tu fora un suïcidi y no ho
nem de permetre. y jo nu-
nos, perquè al morir la
seva mare vaig jurar-li

(molt marcat)

que del porvenir de l'Isa-
bel me n' encarregaba yo-
ja veus donchs, si ab doble
motiu.

Ri y ja no veus, tancautse

en un convent i moriria
desseguida.

Enri.

(Amb molta energia)

Si que i hi moriria sabent
que tu l'estimes.

Ri que dius ara?

Enri. Qui ets un infame! que t'des-
precio molt mes de lo que
os estimes tu y l'Isabel.

Ri.

(rofocat y no sabent
que contenta)

Pero... a qui ve tot això?

Enri.

Per ella fare un sacrifici...
pero un sacrifici molt gran.
Per ella no, per la seva ma-
re 'l fare: o mes ben dit,

l' fare per mi 'l sacrifici, vuy
ser fiel al meu jurament.
no vull ser perjura.

Di ebb tu no i hi pot erratio-
nar, ver à que ve ara par-
là de jurament y de sa-
crifici -- podre haber estat
ab tu mes carinyos y
mes humil.

Qu. Pero que t'has eregit de
mi? Anter, enamorada,
tenia los ulls tancats.
y com no podia ni so-
nhar que tu fosses tant
infame...

Ric. Emilia!

92

Em tant infame, si, aquesta
es la paraula que & corres-
pont.

Ric Emilia! No estich dispo-
sat a consentir que in trac-
tin d'aquesta manera,
acabem! Pensa en lo que
vols fer, perquè jo demà
mateix, demà sens fal-
ta me n aniré. Estich
ben decidit, ab tu no puch,
no hi vull viure mes.

(disposantse a sortir)

Em) Wi jo tampoch!

precipitadament se
dirigeix a la porta
agafa un dels cuellos
de monte y se l'clava
ab la ma dreta al costat
esquerra. Ricardo ha
anat per impedirlo
pero no hi era a temps
un cop ferida la sortí
acompanyant la fin al
rosa

M'afegó!

Ri. Socorro! socorro! Quitia,
per amor de Deu!

An. Me quedau poch regons de
vida. voh que't perdori?

agenollat devant me. ^{Hivem}
que t'caravan ab l'Isabel. 93

Ri Pero... Emilia.

En Morirè sense perdonarte
(desfallint)

M'ho juras?

Ri. I'ho juro!

Emilia con morta,

y con---

Lo telò.

Aut.

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title.

Handwritten text, possibly a date or a specific reference.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

Handwritten text, possibly a list or a series of entries.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

Handwritten text, possibly a name or a subject.

